

С Т А Н О В И Щ Е

От: Маргарита Николаева Атанасова

УНСС, Научна специалност Икономика и организация на труда

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност в УНСС.

Автор на дисертационния труд: Ана Димитрова Тодорова

Тема на дисертационния труд: Организационна подкрепа на кариерното развитие

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №1584/15.07.2020 на зам.ректор по НИД на УНСС.

Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към катедра Човешки ресурси и социална защита, факултет Общикономически по научна специалност Икономика и организация на труда съгласно Заповед № 538/22.03.2016 г. на Ректора на УНСС. Обучението е осъществено в задочна форма и докторантът е изпълнил предвидените в индивидуалния план задачи. Данните от биографичната справка показват, че в професионалното развитие на Ана Тодорова се открояват както специализираната подготовка в областта на управлението (Chartered Institute for Personnel Development, Великобритания-диплома по Управление на Човешки ресурси/EQF ниво 7 -Магистър, и Institut Francophone d'Administration et de Gestion/Universite de Nantes, магистърска степен по бизнес администрация) - така и изпълняваните след 2006 г. ръководни и консултантски позиции свързани с управлението на човешките ресурси, което е значима предпоставка както за изследователския интерес на докторанта към темата на дисертационния труд така и за задълбоченото познаване на редица практико-приложни аспекти на организационната подкрепа на кариерното развитие в съвременната динамична бизнес-среда.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 245 стандартни страници, включващи: увод, три глави, заключение, списък на използвани източници. Към научното изследване са включени 18 приложения, които имат директна връзка с проведените от автора проучвания и анализи. В първа глава (Кариерно развитие в съвременните условия) се представят резултатите от теоретични изследвания на български и чуждестранни автори в областта на кариерното развитие (с акцент върху характеристиките и етапите на новата кариера), индивидуалната перспектива за развитието на кариерата (кариерен успех, умения за поддържане на заетост; кариерен капитал); кариерното развитие като компонент на управлението на човешките ресурси (кариерата като взаимодействие между индивида и средата, организационна подкрепа на кариерното развитие; ползи за организацията от подкрепата на кариерата на служителите; ангажираност - същностни характеристики и ключови фактори; кариерни системи в организациите; кариерни пътеки; мобилност на човешките ресурси и измерения на мобилността. В края на първа глава авторът представя възприети дефиниции на понятийния апарат, който се използва за целите на дисертационното изследване. Във втора глава (Организационна подкрепа на кариерното развитие) се представят основните области на организационна подкрепа на кариерното развитие (кариерно планиране, кариерно консултиране; кариерна инфраструктура; вътрешна мобилност; обучение в организацията; нетуъркинг (Networking); обогатяване на работата; баланс работа – личен живот), изводи относно организационната култура като среда за организационна подкрепа на кариерното развитие и логическа рамка на изследването (аналитични характеристики на въпросника в анкетното проучване и аналитична рамка за проучване на организационната подкрепа на кариерното развитие в контекста на организационната култура и ангажираността) Последната трета глава е посветена на проведеното емпирично проучване. След представяне на методическия инструментариум се анализират както основните резултати от емпиричното проучване (вкл. по идентифицирани области за подкрепа на кариерата в контекста на организационната култура, ангажираността и кариерните възможности) така и обвързаността между дейностите за подкрепа на кариерата, ангажираността и перцепциите за кариерни възможности.

В увода на дисертационния труд е представена основната цел на

дисертационното изследване: да се изведат ключови характеристики на организационната подкрепа на кариерното развитие, да се проучат субективни оценки на заети лица в България за предоставяна организационна подкрепа на кариерното развитие в селектираните области (кариерно планиране; кариерно консултиране; кариерна инфраструктура; вътрешна мобилност; обучение; нетуъркинг; обогатяване на работата; баланс работа – личен живот) и да се анализира обвързаността на ангажираността, организационната култура и дейностите за подкрепа на кариерата като основа за бъдещи насоки за усъвършенстване на тази част от обучението и развитието на човешките ресурси в организациите.

Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Успешното постигане на поставената изследователска цел се осъществява чрез основано на възприетата методическа рамка изпълнение на основните изследователски задачи в следните направления: анализиране и систематизиране на дейности за организационна подкрепа на кариерното развитие в областта на кариерно планиране; кариерно консултиране; кариерна инфраструктура; вътрешна мобилност; обучение; нетуъркинг; обогатяване на работата; баланс работа – личен живот; проучени субективни оценки на заети лица в България за предоставяна организационна подкрепа на кариерното развитие в селектираните области (кариерно планиране; кариерно консултиране; кариерна инфраструктура; вътрешна мобилност; обучение; нетуъркинг; обогатяване на работата; баланс работа – личен живот); анализиране на обвързаността на ангажираността, организационната култура и дейностите за подкрепа на кариерата като основа за бъдещи насоки за усъвършенстване на тази част от обучението и развитието на човешките ресурси в организациите.. Постигнатите резултати в дисертационния труд показват, че Ана Годорова има способности за провеждане на самостоятелно и задълбочено научно изследване обхващащо както подготовката на теоретико-методологически инструментариум така и емпирично проучване, при което се откроява оригиналният авторски подход и редица приносни моменти.

Оценка на научните и научно-приложни приноси

Приемам посочените от автора научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, които могат да се систематизират в две основни групи: приноси с характер на обогатяване на знанието за изследователските подходи и методи и приноси с практико-приложен характер по отношение на усъвършенстване на организационната подкрепа на кариерното развитие. В първата група се открояват както представените същностни характеристики на кариерното развитие в организациите от позициите на организационна подкрепа на кариерното развитие като компонент на управлението на човешките ресурси така и изведените основни области на организационна подкрепа на кариерното развитие: кариерно планиране; кариерно консултиране; кариерна инфраструктура; вътрешна мобилност; обучение; нетуъркинг; обогатяване на работата; баланс работа – личен живот като се техни ключови характеристики, на основата на което е представен авторов модел за изследване на връзките между три основни сфери на дейностите по организационната подкрепа на кариерното развитие и ангажираността на служителите в контекста на концепцията за кариерния капитал: сфера на развитие на компетенциите („knowing how“); сфера на разкриване на нови кариерни възможности („knowing whom“) и сфера на себепознаването и интеграция на кариерата в живота („knowing why“). Във втората група са изведените резултати от проведеното емпирично проучване на субективни оценки на заети лица в България за предоставяна организационна подкрепа на кариерното развитие (ОПКР) в селектираните области и изводите от анализа на обвързаността на ангажираността, организационната култура и дейностите за подкрепа на кариерата като основа за бъдещи насоки за усъвършенстване на тази част от обучението и развитието на човешките ресурси в организациите.

Оценка на публикациите по дисертацията

В документацията по настоящата процедура са представени три научни публикации (научен доклад, студия и статия), които са свързани с обекта и предмета на дисертационния труд и отразяват основни идеи и резултати на дисертационното изследване.

Оценка на автореферата

Авторефератът обхваща 35 стр. текст и списък на публикациите във връзка с дисертационното изследване. В съответствие с изискванията е представен преглед на отделните части на дисертационния труд и основните приноси.

Заклучение

Представените в настоящото становище изводи и оценки са основа за заключението, че дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България, на Правилника за неговото прилагане, на Правилника за провеждането на конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности на УНСС, както и на Правилника за учебната дейност на УНСС за получаването на образователната и научната степен „доктор”. Дисертационният труд обхваща резултатите от задълбочено и самостоятелно проведено от Ана Тодорова научно изследване. Научните резултати имат както теоретико-методологическа стойност, така и потенциал за практическа приложимост в областта на управлението на човешките ресурси и организационната подкрепа на кариерното развитие. Предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Ана Димитрова Тодорова образователната и научна степен доктор по, научна специалност „Икономика и организация на труда“, професионално направление 3.8. Икономика.

Подпис: .....

(проф.д-р М.Атанасова)